

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 11

Jihlava

okresní pracoviště Žďár nad Sázavou

Inspekční zpráva

**Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem
Nádražní 760, PSČ 593 12**

**Identifikátor ředitelství: 600 016 005
IZO: 102 943 486**

**Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana
Školský úřad: ŠÚ Žďár nad Sázavou, Dolní 1, PSČ 591 01**

Čj.	113 118/99-5078
-----	-----------------

Signatura	kk5ws201
------------------	----------

OBSAH

1 ÚVOD	4
1.1 Předmět inspekce	4
1.2 Termín inspekce	4
1.3 Složení inspekčního týmu	4
1.4 Ředitel školy	4
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	4
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	6
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy	6
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	6
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	6
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	6
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	8
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	8
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov	8
3.3 Odborné a pedagogické řízení	8
3.3.1 Organizační struktura	8
3.3.2 Personální struktura	9
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	9
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	10
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	10
3.6 Vedení povinné dokumentace	11
3.7 Výroční zpráva	11
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu	12
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	13
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti	13
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	13
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání	14
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	17
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	18
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	18
4.7 Hodnocení aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy ..	19
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	19
5 ZÁVĚR	20
5.1 Závěry inspekce	20
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	20
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	21
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	21
5.5 Další adresáti zprávy	21
5.6 Připomínky ředitele školy	21

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

Komplexní inspekce se konala ve dnech 12. a 14. - 16. dubna 1999.

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: PhDr. Jarmila Bílkovská
Členové týmu: PhDr. Milan Matějů
Mgr. Jiří Novotný
Mgr. Alena Slavíková

1.4 Ředitel školy

Jaroslav Kotlán

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Při komplexní inspekci členové týmu vycházeli ze studia a kontroly těchto materiálů:

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění,
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98,
- Roční plán práce pro školní rok 1998/1999,
- Organizační řád školy,
- Vnitřní řád školy,
- doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků,
- plány práce předmětových komisí,
- tematické plány učitelů,
- rozhodnutí vydaná ředitelem školy,
- plán výchovného poradenství,
- Rozvaha příspěvkové organizace,
- písemné záznamy z jednání předmětových komisí,
- písemné záznamy z jednání Rady rodičů SRPŠ,
- Kritéria pro přijímací řízení pro školní rok 1998/1999,
- Zásady stanovení osobních příplatků a odměn pracovníků školy,
- hospitační záznamy ředitele školy,
- přehled účasti na vzdělávacích akcích pro pedagogy,

- přehled o aktivitách pro volný čas a o účasti žáků v olympiádách a soutěžích,
- výsledky Sondy Maturant 1998,
- inspekční hospitační záznamy.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy

Ve škole je vyučován studijní obor 79-02-5 Gymnázium ve čtyřletém (3 třídy), sedmiletém (3 třídy) a osmiletém studijním cyklu (4 třídy). Ve všech třídách se vyučuje podle generalizovaného učebního plánu schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 25 048/95-21-23 dne 14. 11. 1995 s platností od 1. 9. 1996 počínaje prvním ročníkem. Specializaci nebo zaměření škola nemá.

Ve třídách osmiletého studijního cyklu (prima až kvarta) jsou užívány osnovy vzdělávacího programu Základní škola, schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 16 847/96-2 dne 30. 4. 1996 s platností od 1. 9. 1996.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Z volitelných předmětů jsou v letošním školním roce vyučovány latina, deskriptivní geometrie, programování, konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, společenskovední seminář, seminář z dějepisu, seminář ze zeměpisu, seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie. Skladba volitelných předmětů se každoročně mění podle zájmu žáků.

Z nepovinných předmětů jsou vyučovány základy administrativy, programování, sportovní hry a náboženství římskokatolické.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

V době konání inspekce navštěvovalo školu 276 žáků, z toho 114 chlapců, tj. 41,30 %, a 162 děvčat, tj. 58,70 % z celkového počtu žáků.

Průměrný počet žáků ve třídě byl 27,6 žáků.

Rozdělení žáků do jednotlivých studijních cyklů a tříd dokládá tabulka č. 1.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Úspěšným složením maturitní zkoušky získá žák dle vyhlášky MŠMT ČR č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, úplné střední vzdělání.

Tabulka č. 1: **Počet tříd a žáků**

Studijní cyklus	Třída	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Žáci se speciálními vzděl. potřebami
8letý	Prima	30	19	0
	Sekunda	30	25	0
	Tercie	30	13	0
	Kvarta	29	16	0
Celkem		119	73	0
7letý	Kvinta	30	16	0
	Sexta	27	17	0
	Septima	24	11	0
Celkem		81	44	0
4letý	1. A	23	16	0
	2. A	28	16	0
	4. A	25	13	0
Celkem		76	45	0
Σ	10	276	162	0

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Škola ve svých koncepčních záměrech usiluje o všestranný rozvoj osobnosti mladého člověka, vychovává jej ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Dále formuje jeho intelektuální a mravní rozvoj, připravuje jej na tvořivou práci a odbornou činnost v povolání a v dalším studiu na vysoké škole.

Koncepční záměry ředitele školy jsou jasně vymezeny a byly přijaty pedagogickým sborem. Vytyčené cíle jsou koncepční i z hlediska dlouhodobého rozvoje.

Dlouhodobý plán nebyl ředitelem v písemné podobě zpracován. Střednědobé plánování se řídí ročním plánem práce, který obsahuje zejména pedagogicko-organizační opatření pro daný školní rok.

Činnost školy vyplývá zvláště z krátkodobého plánování. Na týdenních poradách pedagogických pracovníků jsou operativně přijímána opatření. Z těchto porad jsou pořizovány písemné záznamy s delegováním úkolů a vymezením konkrétní odpovědnosti pracovníků.

Předložené plány jsou zpracovány pečlivě, vyhovují provozu školy a jsou funkční.

Česká školní inspekce hodnotí koncepční záměry školy a plánování jako průměrné.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov

Kontrolou učebních plánů vydaných MŠMT ČR, učebních plánů rozpracovaných školou pro vlastní potřebu a rozvrhů tříd nebylo zjištěno porušení učebních plánů ani učebních osnov.

V několika případech bylo zjištěno, že tematické plány učitelů jsou pouze formální.

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Organizační struktura školy je stanovena organizačním řádem. Vedení školy v oblasti řízení tvoří ředitel a jeho zástupkyně.

Jako poradních orgánů využívá ředitel školy pedagogickou radu, předmětové komise a Radu rodičů Sdružení rodičů a přátel školy při Gymnáziu Bystřice nad Pernštejnem. Vedení školy denně řeší organizačně provozní záležitosti školy. Pedagogická rada se schází osmkrát ročně. Pedagogičtí pracovníci se scházejí ke krátkým poradám každé pondělí, kdy jsou seznamováni s nejdůležitějšími provozními záležitostmi týdne. Kromě toho jsou dle potřeby svolávány provozní porady. O jednání pedagogické rady, předmětových komisí a rady rodičů

jsou vedeny písemné záznamy. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou delegovány a jasně vymezeny.

Organizační struktura školy je formálně sestavena vhodným způsobem, který odpovídá velikosti školy. Je funkční a umožňuje efektivní řízení.

Česká školní inspekce hodnotí organizační strukturu školy jako průměrnou.

3.3.2 Personální struktura

Výchovně vzdělávací proces na škole zajišťuje 18 interních a 6 externích pedagogických pracovníků.

Týdně je ve škole odučeno 412 vyučovacích hodin povinných a volitelných předmětů a 19 hodin nepovinných předmětů. Z celkového počtu hodin povinných a volitelných předmětů je odučeno interními pedagogickými pracovníky 378 hodin, tj. 91,7 %, a externími učiteli 34 hodiny, tj. 8,3 %.

Externí učitelé vyučují s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku ve střední škole konverzaci v anglickém jazyce, konverzaci v německém jazyce, zeměpis, hudební výchovu, tělesnou výchovu a nepovinné předměty základy administrativy a náboženství římskokatolické.

Interní učitelé vyučují s odbornou a pedagogickou způsobilostí 310, tj. 82,01 %, hodin povinných a volitelných předmětů, pouze s pedagogickou způsobilostí 19 hodin, tj. 5,03 %, pouze s odbornou způsobilostí 25 hodin, tj. 6,61 %, a bez pedagogické a odborné způsobilosti 24 hodiny, tj. 6,35 %.

Z celkového počtu 412 hodin povinných a volitelných předmětů je tedy s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku ve střední škole odučeno 344 hodiny, tj. 83,50 %, s pedagogickou odborností 363 hodiny, tj. 88,11 %, a s odbornou způsobilostí 369 hodin, tj. 89,56 %.

V posledních deseti letech, kdy čtvrtina původního pedagogického sboru dosáhla důchodového věku, došlo ke generační výměně. Několik dalších učitelů odešlo na vlastní žádost na jiné školy, popř. našlo uplatnění mimo školství. Vyměnila se tak přibližně polovina stávajícího sboru.

Průměrný věk členů pedagogického sboru je 43 let.

Chod školy zajišťuje 9 provozních zaměstnanců a jeden pracovník civilní služby.

Česká školní inspekce hodnotí personální strukturu školy jako nadprůměrnou.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Péče o další vzdělávání je zakotvena v plánu činnosti školy a je součástí plánů předmětových komisí. Pro její realizaci jsou vytvořeny vhodné podmínky. Učitelé využívají nabídek vzdělávacích akcí pořádaných vzdělávacími centry, vysokými školami a dalšími organizacemi. Zúčastňují se metodických seminářů zaměřených např. na výuku cizích jazyků,

protidrogovou prevencí ap. V minulém školním roce absolvovala jedna vyučující anglického jazyka studijní pobyt ve Velké Británii v rámci programu Sokrates, jeden vyučující se zúčastnil kurzu instruktorů lyžování v Rakousku.

Pro další vzdělávání učitelů jsou vytvořeny dobré podmínky i tím, že škola odebírá celou řadu odborných časopisů a zabezpečuje dostatek odborné literatury, která je učitelům k dispozici dle odbornosti v knihovnách jednotlivých kabinetů.

Česká školní inspekce hodnotí tuto oblast jako spíše nadprůměrnou.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Přestože plán kontrol není zpracován v písemné podobě, kontrolní systém ve škole funguje. Pro hodnocení pracovníků je zpracován systém kritérií hodnocení. Tato kritéria jsou vedením školy dodržována a pracovníky akceptována.

Pro zástupkyni ředitele školy jsou kompetence k výkonu kontrolní a hospitační činnosti stanoveny organizačním řádem. Z provedených kontrol a hospitací jsou pořizovány písemné záznamy, které obsahují mj. i konkrétně stanovená doporučení ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy. Bylo zjištěno, že počet provedených hospitací vedením školy není optimální.

Konané kontroly vycházejí z analýz provedených ředitelem školy. Přijatá opatření jsou průběžně vyhodnocována. Jsou využívány kompetence metodických orgánů školy.

Kontrolní a hodnotící systém školy je stanoven a je funkční. Pracovníky školy je tento systém přijat a je akceptován.

Ke zjišťování znalostí žáků slouží srovnávací testy Sondy Maturant, projekty SCIO a Kalibro.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní a hodnotící systém jako průměrný.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém školy je stanoven plánem práce školy a organizačním řádem. Provozní porady pedagogických pracovníků se konají jedenkrát týdně, pedagogické rady osmkrát ve školním roce. Ze všech porad jsou vedeny zápisy. K přenosu informací slouží nástěnky na chodbě školy a schránky jednotlivých pracovníků ve sborovně. K rychlé informaci učitelů a žáků slouží školní rozhlas. Nové poznatky z oblasti jednotlivých předmětů zprostředkovávají předmětové komise. Informace určené žákům jsou předávány třídními učiteli na pracovních poradách tříd.

Vnější informační systém vychází především ze spolupráce školy se Sdružením rodičů a přátel školy. Třídní schůzky rodičů se konají dvakrát ročně. Čtyřikrát až pětkrát za školní rok se konají tzv. konzultační odpoledne, na nichž rodiče mohou získat informace o prospěchu a chování svých dětí. Rodiče žáků nižších tříd víceletého gymnázia jsou informováni též prostřednictvím žákovských knížek.

Každoročně je vydáván informační leták pro rodiče a žáky. O činnosti školy je veřejnost informována příspěvkem v místním a regionálním tisku. Škola se prezentuje na Festivalu vzdělávání ve Žďáře nad Sázavou. Ke 40. výročí založení školy byl vydán Almanach gymnázia, k 45. výročí pamětní list. Škola vede přehledně zpracovanou kroniku. Pro žáky základních škol a pro veřejnost je zpracováno propagační video.

Informační systém školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Škola vede veškerou povinnou dokumentaci stanovenou § 38a odst. 1 zákona 29/1984 Sb., v platném znění. Dokumentace je vedena pečlivě a přehledně na stanovených tiskopisech, má náležitou vypovídací hodnotu.

Některé body řádu školy jsou nevhodně formulovány, jiné jsou v rozporu s obecně závaznými právními normami:

- § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, v platném znění - způsob omlouvání nepřítomnosti žáka z důvodu, který nemohl předem předvídat,
- § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., v platném znění
- požadování potvrzení lékaře za častěji opakovanou nepřítomnost žáka,
- čl. 18 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte
- zasahování do práv a povinností zákonných zástupců v době mimo vyučování,
- čl. 13 Úmluvy o právech dítěte
- omezování svobody vstupu do ředitelny v době vyučování,
- čl. 16 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte
- zasahování do svobody soukromí žáků.

Česká školní inspekce hodnotí vedení povinné dokumentace vzhledem k nekvalitnímu řádu školy jako spíše podprůměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 byla zpracována. Má vypovídací hodnotu a koresponduje se zjištěnými skutečnostmi. Byla projednána na poradě pracovníků školy a zaslána školskému úřadu a MŠMT ČR.

Ve výroční zprávě nejsou uvedeny údaje o způsobilosti pedagogických pracovníků, což je v rozporu s § 17e odst. 2 písm. c) zákona ČNR č. 564/1990 Sb., v platném znění.

Výroční zpráva o hospodaření školy nebyla zpracována, což je v rozporu s § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., v platném znění.

Česká školní inspekce hodnotí výroční zprávu o činnosti školy jako spíše podprůměrnou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet přidělený škole školským úřadem na základě dohodovacího řízení pokrývá základní potřeby v oblasti zajištění výuky v rozsahu daném přijatým vzdělávacím programem. V oblasti provozu, vybavení učebními pomůckami a učebnicemi bylo školou požadováno navýšení rozpočtu, hlavně z důvodu vybavení nově zřízených prostorů, u učebnic pak z jejich potřeby u nově zavedených ročníků studia. Požadavek zatím nebyl zohledněn.

Při škole existuje registrované sdružení rodičů, které dotuje v poměrně značné výši (asi 100.000 Kč) určité aktivity. Jedná se hlavně o příspěvky na dopravu pro školní a mimoškolní akce žáků.

Přidělené finanční prostředky umožňují realizovat vzdělávací program. Nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Vyučování v nynější budově gymnázia bylo zahájeno 1. 9. 1997. V budově jsou výborné provozní podmínky. Je zde dvanáct učeben, koncipovaných především jako odborné učebny přírodovědných předmětů, některé z nich (dvě učebny výpočetní techniky) jsou zatím nevybavené a neužívané. K učebnám zpravidla přiléhají kabinety. V budově jsou také další potřebné prostory pro zajištění provozu školy. Aula je jen málo využívána. Pro nedostatek prostředků zůstaly nerealizovány další části projektu, podle něhož měly být v dalším křídle umístěny učebny humanitních předmětů a tělocvičny. Chybějící prostory si škola pronajímá od sousední základní školy. Jedná se o dvě tělocvičny a hřiště, devět učeben vybavených jako odborné učebny jazyků, hudební výchovy, výtvarné výchovy a výpočetní techniky. Obě školy jsou spojeny prosklenými průchody.

Pro výuku je k dispozici dostatečné množství pomůcek a didaktické techniky. Pomůcky pro výuku jazyků jsou umístěny v jazykových učebnách a jsou pravidelně ve výuce využívány. Stejně umístění je koncepčně připravováno i pro učebny přírodovědných předmětů. Zde jsou pomůcky a didaktická technika umístěny v kabinetech, jejich využití bylo během hospitací pozorováno jen výjimečně.

Učebna výpočetní techniky je vybavena deseti počítači v síti. Záměrem vedení školy je její dovybavení dalšími pěti počítači a přestěhování do připravených prostorů v nové budově. Další deset počítačů je umístěno v kancelářích a kabinetech, slouží pro potřeby vedení školy, ekonomického úseku a učitelů.

Žáci plnící povinnou školní docházku používají potřebné učebnice ne vždy v plné míře. Bez učebnic probíhá výuka v některých předmětech čtyřletého studia. Nižší využití práce s učebnicemi bylo pozorováno i ve většině hospitovaných hodin přírodovědných předmětů.

Žákovská knihovna, která je žáky využívána, má vyhrazenou pravidelnou půjčovnou dobu. Knižní fond je průběžně doplňován, jako potřebná se jeví jeho aktualizace. Odborná, naučná a metodická literatura pro učitele je umístěna v příslušných kabinetech, což je optimální pro její využití.

Celá školní budova je řešena bezbariérově, takže lze vyhovět potřebám tělesně postižených.

Prostorové podmínky a materiální vybavení školy ve vlastních i pronajímaných prostorách hodnotí souhrnně ČŠI jako nadprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

V rozvrhu hodin a režimu dne jsou psychohygienické a didaktické zásady respektovány s výjimkou nedodržení počtu povinných vyučovacích hodin v jednom dni ve třídě kvinta. Zařazování nultých hodin tělesné výchovy a výpočetní techniky, zvláště v nižších ročnících víceletého gymnázia, není z hlediska psychohygieny optimální.

Vybavení pracovních míst učitelů a žáků je na vynikající úrovni v nové budově a jazykových učebnách, na průměrné v ostatních pronajímaných prostorách. Výborné jsou i tepelné a světelné podmínky, na velmi dobré úrovni je stav sociálního zařízení.

Žakovský nábytek je převážně zcela nový, není však přizpůsoben výrazně odlišnému vzrůstu žáků. Zvláště v odborných učebnách, které užívají žáci 1. - 7. ročníku gymnázia, není antropometrické hledisko uplatněno.

Odpočinkové prostory jsou zřízeny v nové budově, zatím však nejsou k relaxaci vybaveny. K relaxaci o přestávkách nejsou využívány ani vhodné venkovní prostory. Relaxaci a zdravému životnímu stylu byla v některých hospitovaných hodinách věnována zcela zanedbatelná pozornost.

Stravování žáků a zaměstnanců je zajištěno. Ne zcela optimálně je organizován pitný režim. V prostorách školy je instalován automat na studené nápoje, jejichž cena může jeho využití značně limitovat.

Estetické řešení prostorů školy, čistota a pořádek jsou na velmi dobré úrovni. K výzdobě je bohatě a takřka výhradně využíváno žakovských výtvarných prací.

Česká školní inspekce hodnotí psychohygienické podmínky jako průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání

Český jazyk

Hospitace byly uskutečněny v osmi hodinách českého jazyka.

Všechny sledované vyučovací hodiny měly jasně stanovené cíle, obsahem i rozsahem odpovídající věku a schopnostem žáků. Vyučovací hodiny byly učiteli dobře připravené, žáci byli pro probíraná témata získáni vhodnou motivací. Odborná úroveň výuky byla vysoká. Ve většině hospitovaných hodin se střídaly různé zajímavé metody a formy práce, pravidelně byly zařazovány problémové úkoly. V části hodin však převládala frontální výuka bez použití pomůcek. Žáci měli dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru, k jeho zdůvodnění. Učitelů se mohli kdykoliv zeptat na cokoliv, co potřebovali objasnit či doplnit.

Učivo bylo většinou probíráno přitažlivým způsobem, učitelé vycházeli ze znalostí žáků, doplňovali základní učivo dokreslujícími ukázkami z literatury, využívali mezipředmětových vztahů, aktuálních kulturních událostí ap. Výrazným rysem ve zhlédnutých hodinách bylo vedení žáků ke kultivovanému vyjadřování, důraz byl kladen na uplatnění logických souvislostí ve vědomostech žáků.

Žáci pracovali aktivně, vykazovali dobré znalosti, v hodinách převládala příjemná pracovní atmosféra.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky českého jazyka jako spíše nadprůměrnou.

Cizí jazyky (anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk, latina, konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce)

Hospitováno bylo v šestnácti vyučovacích hodinách cizích jazyků.

Výuka probíhala v jazykových učebnách v malých skupinách.

Cíle vyučovacích hodin byly žákům sděleny a v průběhu hodiny plněny.

Vyučovací hodiny převážně měly promyšlenou strukturu, která umožňovala rozvíjet téma v logicky navazující sled činností. Aktivity v hodinách byly pestré, žáky motivovalo také vhodné a časté používání názorných pomůcek a didaktické techniky. Hodiny, ve kterých převládala pouze práce s učebnicí, byly méně efektivní. Učitelé průběžně ověřovali, zda tempo výuky je přiměřené věku žáků. V průběhu vyučovacích hodin byly zařazeny relaxační prvky. Často bylo využíváno práce ve skupinách, nechyběl ani individuální přístup. Pokud žáci dostali dostatek prostoru k vyjádření, měli sami zájem na osvojení učiva, aktivně se zapojovali do výuky, byli tvořiví a dokázali osvojené vědomosti aplikovat. V několika hodinách byly vhodně uplatněny mezipředmětové vztahy. Atmosféra v hodinách byla výrazně vstřícná a pracovní.

Výuka byla vedena v cizím jazyce, žáci pokynům rozuměli a dobře reagovali. Kladem je zapojení rodilých mluvčích při výuce konverzace v anglickém a německém jazyce.

V průběhu studia jsou žáci připravováni k samostatnému zpracování seminární práce z cizího jazyka ve 4. ročníku.

Česká školní inspekce hodnotí výuku cizích jazyků jako spíše nadprůměrnou.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova, základy společenských věd, seminář z dějepisu)

Hospitováno bylo v sedmi hodinách.

Program a skladba vyučovacích hodin byla většinou učiteli promyšleně připravena. Žáci byli vhodně motivováni, byli aktivní, o výuku měli zájem, vykazovali dobré vědomosti.

V části sledovaných hodin byly zařazeny problémové úkoly, žáci pracovali s odborným textem, mapou, řešili modelové situace. Vhodně byly využity mezipředmětové vztahy, učivo bylo aktualizováno, v dějepise byli žáci vedeni k vyvozování dějinných souvislostí. Použité pomůcky odpovídaly obsahu výuky, byla využita didaktická technika. Výrazným rysem hospitovaných hodin bylo pěkné, kultivované vyjadřování žáků, vstřícné vztahy mezi vyučujícími a žáky.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky v těchto sledovaných předmětech jako spíše nadprůměrnou.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika, deskriptivní geometrie, biologie, chemie, zeměpis, informatika a výpočetní technika, programování)

Celkem bylo hospitováno dvacet pět vyučovacích hodin.

Skladba hodin byla učiteli promyšleně připravena. Hodiny měly jasně formulované cíle, které byly splněny. Cíle hodin byly přiměřené věku a schopnostem žáků. Většina sledovaných hodin byla efektivní a učitelé prokázali vysokou odbornou připravenost. V části sledovaných hodin byly vhodně uplatněny mezipředmětové vztahy a zpětná vazba. Výuka probíhala v příznivé atmosféře vzájemné důvěry a respektu.

Ve významné části sledovaných hodin převažovaly frontální metody. Jejich organizace vycházela z klasických forem a metod výuky, členících hodinu stereotypně na dvě části - opakovací a výkladovou. Část vyhrazená zkoušení probíhala v naprosté většině případů bez aktivního zapojení ostatních žáků, část věnovaná výkladu byla většinou vedena formou řízeného rozhovoru se souběžným zápisem učiva žáky do sešitů. Při pořizování zápisů byla patrná samostatnost žáků. Žáci byli vždy pozorní a ukáznění. Přes nemotivující způsob výkladu byla většina z nich aktivní. Společným negativním rysem byla malá názornost výuky, nízké využití pomůcek, okrajová práce s učebnicemi, což se projevovalo zvláště při výuce zeměpisu. Didaktická technika byla všeobecně využita jen v omezené míře.

V hodinách byli žáci vedeni převážně k samostatnému myšlení a samostatné práci a dokázali využít dříve získané vědomosti, dovednosti a návyky, které byli schopni aplikovat. Některými učiteli byly cíle hodin stanoveny především s důrazem na poznávací proces, méně již byly zaměřeny na aplikaci učiva, tvořivost, aktivní samostatné zapojení žáků do procesu poznávání. Výjimečně byli žáci orientováni na vzájemnou spolupráci a sebehodnocení.

Písemné práce byly stanoveny úměrně a odpovídaly svým obsahem učebním osnovám. Předepsané laboratorní práce jsou plněny, písemné záznamy mají většinou velmi dobrou úroveň. Školní sešity jsou kontrolovány nepravidelně, což vede k rozdílné grafické úrovni zápisů.

Přes uvedené skutečnosti je, podle pozorovaných znalostí a dovedností při opakování a procvičování, dosahováno dobrých, v některých předmětech velmi dobrých výsledků, které jsou podporovány domácí přípravou i velmi dobrými vzájemnými vztahy mezi žáky a učiteli.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky matematiky, informatiky a výpočetní techniky a programování jako spíše nadprůměrné, fyziky, biologie a chemie jako průměrné a zeměpisu jako spíše podprůměrné.

Výchovné předměty (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova)

Hospitováno bylo ve dvou hodinách výtvarné, dvou hodinách hudební výchovy a dvou hodinách tělesné výchovy.

Cíle všech sledovaných hodin byly stanoveny v souladu s osnovami a specifickými cíli těchto předmětů, tj. probouzení a rozvíjení estetického citění, tvořivé osvojování technik výtvarného, hudebního, pěveckého i pohybového projevu žáků.

Organizace všech sledovaných hodin byla založena na maximálním zapojení žáků do výuky, ve výtvarné výchově především na činnostním pojetí. Působivá byla motivace i použití hudby pro zvýraznění výtvarného prožitku. Efektivně bylo využíváno didaktické techniky, výtvarných pomůcek a materiálů, odborných publikací, k hudebním doprovodům orffovských nástrojů.

V hodinách byli žáci průběžně hodnoceni a vedeni k aktivitě i sebehodnocení. Mezi žáky a učiteli byl patrný vztah vzájemné důvěry. Učitelé prokázali dobrou odbornou připravenost.

V hodinách panovala příznivá pracovní atmosféra. Žáci byli vhodně motivováni a měli dostatečný prostor k vyjádření svého názoru.

Ve všech prostorách školy jsou rozmístěny výtvarné práce žáků. Svou uceleností tvoří esteticky působivou výzdobu školy. Dlouhodobá cílevědomá práce ve výtvarné výchově se projevuje i v úspěších ve výtvarných soutěžích.

Kvalitu výuky v uvedených předmětech hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Ve sledovaných hodinách pracovali žáci pozorně a ukázněně, soustřeďovali se na plnění zadávaných úkolů. Pokud jim byla dána možnost aktivně vstoupit do výuky, což bylo častým jevem, projevovali přiměřené dovednosti a znalosti, vyjadřovali se samostatně a výstižně.

V některých sledovaných hodinách přírodovědných předmětů však převládala neefektivní jednostranná komunikace od učitele k žákům. Samostatným činnostem a aktivní práci s informacemi, samostatnému získávání, třídění a vyhodnocování poznatků byl ve výuce přikládán malý význam.

V některých hodinách žáci málo pracovali s pomůckami, učebnicemi a dalšími učebními texty. Ve většině hodin si pořizovali rozsáhlé zápisy, což nahrazovalo absenci učebnic a snižovalo efektivitu výuky.

V hospitovaných hodinách českého jazyka, cizích jazyků, ostatních společenských věd a matematiky byla patrná dobrá úroveň znalostí žáků, aktivní přístup k vyučování, velmi dobré komunikativní schopnosti. Žáci jsou vedeni k vyjádření vlastního názoru, k jeho zdůvodnění. Komunikativní schopnosti odpovídaly jejich věku a byly zvláště ve všech společenských vědách cíleně rozvíjeny.

Škola dosahuje dobrých výsledků v učení, což dokumentuje dobré umístění školy v Sondě MATURANT 98 a výsledky přijímacího řízení na vysoké školy a vyšší odborné školy (88 % přijatých žáků ze septimy a 68,4 % přijatých žáků ze čtvrtého ročníku). V Sondě MATURANT 98 testování žáci prokázali nadprůměrné znalosti v matematice a českém jazyce, průměrné v cizích jazycích.

Česká školní inspekce hodnotí úroveň výsledků učení jako spíše nadprůměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Škola podporuje rozvíjení hodnotových orientací a utváření postojů i esteticky výrazně kladně motivujícím prostředím. Vzdělávací program gymnázia rozvíjí individuální osobnostní kompetence žáků v souladu s jejich profesními aspiracemi. Motivující edukační prostředí školy, psychosociální klima ve třídách a vzájemný vstřícný vztah učitelé - žáci pozitivně formují osobnostní rozvoj.

Chování a jednání žáků bylo v průběhu konání inspekce kultivované, žáci se k sobě navzájem i k dospělým chovali ohleduplně a taktně. Zásady společenského chování jsou zde samozřejmostí.

Škola vytváří vhodné podmínky pro dobrý vztah mezi pedagogy a žáky, posiluje mravní hodnoty, humanistické a demokratické tradice. V hodinách měli žáci převážně dostatek prostoru k vyjádření a uplatnění vlastního názoru. Kladem většiny vyučovacích hodin bylo časté samostatné zapojování žáků do výuky formou dotazů či návrhů.

Ve škole funguje prevence problémových jevů, v případě nutnosti jsou ředitelem školy ihned přijímána opatření k nápravě. V rámci výchovných opatření k posílení kázně žáků škola často využívá pochval, o kterých jsou formou osobních dopisů informováni i rodiče.

Česká školní inspekce hodnotí školu z hlediska rozvoje osobnosti žáka jako nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Ve škole je zajištěno kvalifikované výchovné poradenství. Výchovná poradkyně je též koordinátorkou prevence drogových a procesuálních závislostí. Pro obě oblasti má zpracované plány činnosti s rozdělením úkolů na jednotlivé měsíce školního roku.

Její činnost je zaměřena především na oblast profesní orientace žáků, na práci se žáky při volbě vhodného oboru studia na vysokých školách a vyšších odborných školách. Při řešení problematiky výchovného poradenství spolupracuje s vedením školy, pedagogickým sborem, zvláště s třídními učiteli, s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Úřadem práce ve Žďáře nad Sázavou. Využívá též možnosti porady s psychologkou ze sousední základní školy a spolupracuje s psychologem při vytváření psychologických testů pro žáky. Je členkou přijímací komise ke studiu na gymnáziu.

Výchovná poradkyně vede přehled o rozmístění absolventů gymnázia, o úspěšnosti přijímacího řízení na vysoké a vyšší odborné školy, o zájmech studentů atd. Zprostředkovává přenos informací o možnostech dalšího studia prostřednictvím nástěnky a při individuálním jednání. Pro styk s veřejností nemá stanovené pravidelné konzultační dny, po předchozí domluvě se mohou rodiče i žáci přijít poradit kdykoliv.

V oblasti primární protidrogové prevence a procesuálních závislostí spolupracuje výchovná poradkyně s pedagogicko-psychologickou poradnou, s Kulturním domem v Bystřici nad Pernštejnem, který pomáhá zajistit pořady zaměřené na problém užívání drog, na gamblerství ap. Téma protidrogové prevence je zařazováno do výuky především v občanské výchově (D - stop).

Česká školní inspekce hodnotí výchovné poradenství jako průměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Žáci školy se zapojují do celé řady soutěží a olympiád v rámci školy, okresu, regionu i republiky. Spektrum soutěží a olympiád je velmi široké a žáci dosáhli a dosahují v těchto soutěžích a olympiádách výrazných úspěchů - i na republikové úrovni.

Ve školním roce 1997/1998 to bylo např. první místo v okrese, druhé místo v regionu a třetí místo v republice v soutěži Mladý historik, dvakrát první místo v okresním kole matematické olympiády a první a druhé místo v olympiádě z fyziky, první a třetí místo v programování atd.

V tomto školním roce již žáci také dosáhli výrazných úspěchů. Získali první místo v okresním kole soutěže Mladý historik, první místo v matematické olympiádě, první až druhé místo v programování (kategorie mládež), výborné výsledky mají také v konverzačních soutěžích v německém jazyce. V regionálním kole soutěže English Essay Competition se žákyně školy umístila na prvním místě s postupem do celostátního kola. Také ve sportovních soutěžích, zaměřených na lehkou atletiku, košíkovou, odbíjenou se žáci školy umístili na předních místech v okresních kolech.

Škola žákům nabízí také možnost uplatnit své schopnosti, záliby a talent ve fotografickém a recitačním kroužku, v kroužku programování, výtvarné výchovy a v kroužku francouzského jazyka. Pro žáky jsou organizovány školní výlety, odborné exkurze a zahraniční zájezdy do Velké Británie a Rakouska. V průběhu školního roku žáci navštěvují kulturní akce v Kulturním domě v Bystřici nad Pernštejnem, divadelní představení v Brně, účastní se vzdělávacích pořadů. Svou školu žáci reprezentují také kulturními vystoupeními na veřejnosti.

Česká školní inspekce hodnotí tuto oblast jako spíše nadprůměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

V rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je jako součást školy uvedena školní jídelna, ve které se stravuje většina žáků školy. Jídlo je dováženo ze školní kuchyně sousední základní školy.

V jídelně jsou z hlediska funkčnosti a estetičnosti vynikající podmínky k zajištění kulturní úrovně stravování.

Činnost školní jídelny je hodnocena jako vynikající.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Klady:

- nadprůměrné materiální a prostorové podmínky,
- estetičnost prostředí,
- vstřícné a harmonické vztahy žáků a učitelů, zájem a aktivita žáků,
- bohatá nabídka volitelných předmětů,
- míra odborné a pedagogické způsobilost pedagogického sboru,
- odborná úroveň pedagogického sboru,
- pečlivé vedení povinné dokumentace,
- dobré výsledky žáků školy v Sondě MATURANT 98,
- důraz na rozvoj osobnosti žáka,
- zapojení žáků v mimoškolních aktivitách.

Nedostatky:

- stav žákovské knihovny,
- nedostatečně zajištěný pitný režim,
- nevyužívání relaxačních prostorů školy, menší pozornost věnovaná relaxaci v průběhu vyučování,
- nedostatek učebnic v některých předmětech,
- převládající frontální metody výuky, verbální styl bez využití diferenciacce a výrazného zapojení žáků do výuky,
- nevhodně sestavený řád školy.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- aktualizovat knižní fond, vyřadit některé tituly žákovské knihovny,
- zvážit další možnosti uplatnění pitného režimu,
- zařazovat relaxační aktivity v přestávkách i ve vyučování, dbát na zdravý životní styl,
- zajistit řádné vybavení nižších ročníků víceletého gymnázia učebnicemi,
- při činnostech ve vyučovacích hodinách více začleňovat žáky do vyučování, zvýšit názornost výuky vyšším využíváním pomůcek a didaktické techniky,
- řád školy uvést do souladu s právními normami.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy školních inspektorů: vedoucí týmu: PhDr. Jarmila Bílkovská v. r.

členové týmu: PhDr. Milan Matějů v. r.

Mgr. Jiří Novotný v. r.

Mgr. Alena Slavíková v. r.

V Pelhřimově dne 3. května 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 4. května 1999.

razítko

Podpis ředitele: Jaroslav Kotlán v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	1999-05-18	113 149/99-5078
Školský úřad: ŠÚ Žďár nad Sázavou	1999-05-08	113 150/99-5078

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.